

A. F. OF L. ZA ORGANIZIRANJE DELAVCEV NA JUGU

STOPET UNIJ BO POSLALO SVOJE ORGANIZATORJE NA DELO V JUŽNE DRŽAVE

Ameriška Delavska Federacija bo uporabila svojo silo v kampanji za organiziranje delavcev po južnih državah. — Važna konferenca organizatorjev. — Predsednik Green je odobril poziv za finančno pomoč.

WASHINGTON, D. C., 14. novembra. — Ameriška Delavska Federacija bo šla z vso silo na delo, da organizira delavce po južnih državah, ki dobivajo sramotno nizke plače.

To je bilo sklenjeno danes na seji, katere so se udeležili zastopniki 105 narodnih in mednarodnih unij in federacij po južnih državah.

Vsaka unija je obljubila poslati na Jug najmanj enega organizatorja.

Imena teh organizatorjev bodo tekom tridesetih dni sporočena predsedniku Williamu Greenu.

Takoj zatem se bo vršila konferenca organizatorjev, in pri tej priliki bo sestavljen natančen načrt.

Predsednik Green je predsedoval današnji seji ter je avtoriziral takojšen poziv na vse organizirane delavce za finančne prispevke. Za organiziranje tekstilnih delavcev bodo potrebne ogromne vsote denarja. Eden delegatov je takole pojasnil položaj na jugu:

— Pri nas se vrši dolgotrajen boj med izkoriščevalci in izkoriščanimi; med zatiralci in zatiiranimi, med lastniki predilnic in njihovimi uslužbenci.

Na seji je bilo nadaljne sklenjeno, naj se vpliva na senat, da bo čimprej sprejel Wheelerjevo resolucijo, ki zahteva preiskavo tekstilne industrije na jugu.

Če bi šel ameriški senat takoj na delo ter uvedel preiskavo, ki jo je zahtevala Ameriška Delavska Federacija, bi bile preprečene take tragedije kot so se dogajale v Marionu in drugod.

DVA POLJSKA LETALCA UBITA

VARŠAVA, Poljska, 14. nov. — Dva častnika poljskega letalskega zbora sta bila večeraj ubita, ko sta aeroplana kolidirala v zraku ter priletela goreti.

HOOVER ZA RDEČI KRIŽ

WASHINGTON, D. C., 14. nov. — Predsednik Hoover je danes počval vse prebivalce dežele, naj postanejo člani Rdečega križa.

Tako kot predsednik Združenih držav kot predsednik Ameriškega Rdečega križa, — izjavlja v svojem pozivu, — prosim sodelovanja vsakega ameriškega državljanja pri velikem človekoljubnem delu Rdečega križa. Vsek ameriški državljan bi moral biti član in nujno pozivam vse, naj pristopijo.

PRUSKO POSOJILO V NEW YORKU

BERLIN, Nemčija, 14. novembra. Pruska vlada, ki lastuje polovico pristanišča v Stettinu, je vzela pet milijonov dolarjev posojila od neke bančne tvrdke v New Yorku. Denar bodo porabili za razširjenje stetinškega pristanišča in za konstrukcijo novega žitnega elevatorskega torja.

RUSIJA IMA VEČJI PRORAČUN KOT PA ZDRUŽENE DRŽAVE

MOSKVA, Rusija, 14. novembra. Svet ljudskih komisarjev je odobril vladni proračun, ki znaša skoro šest milijard dolarjev.

Ta proračun je znatno večji kot je proračun, ki ga je predložil predsednik Hoover ameriškemu kongresu.

TAJNIK GOOD TEŽKO BOLAN

WASHINGTON, D. C., 14. nov. — James W. Good, vojni tajnik ter eden glavnih političnih svetovalcev predsednika Hooverja, je bil danes v skrajno resnem stanju v Walter Reed splošni bolnici, kjer se je večeraj popoldne podvrnil težki operaciji na slepiču.

ZOPETNI SPOPADI V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 14. nov. Danes se je povečala politična napetost, ko so se vnovič spopadli pristaši onih, ki kandidirajo za predsedniško mesto.

V spopadih je bilo ranjenih sedem oseb.

ANGLIJA NE BO VEČ VLADARICA VSEGA MORJA

Če bo dogovor med Washingtonom in Londonom uveljavljen, bo končana vloga Anglije kot vladarice morja.

WASHINGTON, D. C., 14. nov. — Če bo angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald izpolnil na londonski konferenci svojo obljubo glede popolne mornariške enakosti med Združenimi državami in Anglijo, se bo završil ob tej priliki važen zgodovinski preobrat.

Izza svetovne vojne je bilo Zdr. državam mogoče zavladati nad vsemi morji, če bi hoteli.

Združene države pa niso hotele izkoristiti prilike, ki se jim je nudila. Amerika ni hrepenela po nikakih nadvladi.

Zdaj bo pa Anglija storila nekaj podobnega. Z velikimi žrtvami je dosegla nadvlado na morju, ter jo odzdržala tudi po vojni, a danes izjavlja angleška vlada, da je pripravljena sprejeti nov sistem.

V gotovih ozirih je stališče Anglije bolj značilno, kot stališče Amerike. Ameriški narod ni nikdar mislil na to, da bi vladal nad oceani, dočim so bili Angleži vedno prepričani, da bi bila Anglija izgubljena, če bi izgubila nadvlado nad morji.

Angleško politiko je več ali manj diktiral zemljepisni položaj. Anglija je otok v bližini evropskega kontinenta ter je imela vedno velike sovražnike onstran Kanala. Vsled tega je bila prisiljena vzdrževati veliko mornarico. Ako bo pa sklenjen sporazum med njo in Zdr. državami, bo konec te nadvlade.

SAMOMOR IRAŠKEGA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA

BAGDAD, 14. novembra. — Sir Abdul Mušin, iraški ministrski predsednik, se je ustrelil večeraj zvečer v navzočnosti svoje družine. Angleški zdravniki so bili hitro pozvani, a niso mogli konstatirati drugega kot smrt. Novica ni postala še splošno znana v Bagdadu.

Nikakega vzroka se ni razkrilo za dejanje ministrskega predsednika. Sir Abdul je bil ministrski predsednik ter zunanji minister Iraka od januarja meseca leta 1928.

NASPROTNIKI YOUNGOVEGA NAČRTA UPAJO

Pristaši nemške vlade so pa prepričani, da nemški nacionalisti ne bodo zmagali pri ljudskem glasovanju, ki se bo vršilo dne 22. dec.

BERLIN, Nemčija, 14. novembra. Danes je bilo oficijelno objavljeno, da se bo vršilo dne 22. decembra splošno ljudsko glasovanje, če naj se Nemčija zadovolji z Youngovim načrtom ali ne.

Nemški vladni krogi so mnenja, da imajo nacionalisti le malo prilike, da bi zmagali.

Mogoče je tudi, da se splošno ljudsko glasovanje, sploh ne bo vršilo, ker še ni znan natančni izid zadnjih volitev.

Pričetkom decembra se bo pričela v Haagu reparacijska konferenca, in nemška vlada je mnenja, da se bo do tega časa v Nemčiji naziranje precej izpremenilo.

MONT PELEE PRIČEL ZOPET BRUHATI

FORT DE FRANCE, Martinik, 14. novembra. — Ognjenik, Mont Pelee je pričel večeraj zvečer zopet bruhati. Ta ognjenik, ki je uničil St. Pierre tekom strašne erupcije leta 1902, je kazal še več tednov obnovljeno delavnost in številne vasi ob vzhodni so bile že izpraznjene.

Večeraj popoldne je dvignil vulkan v zrak velik oblak vulkanskega prahu do višine devetih tisoč čevljev. Vlada je uveljavila vse varnostne odredbe in znanstveniki natančno opazujejo vulkan.

FRANCOSKI LETALEC UBIT

PARIZ, Francija, 14. novembra. Maurice Weiss, eden najboljših znanih francoskih pilotov, je bil ubit večeraj, ko se je vozil v aeroplanu dvema sedežema, katerega je dobil, da ga preizkusi. Nesreča je bila očividno posledica megle. Mr. Weiss je bil ubit na mestu in njegov aeroplan je bil razdejan.

Mr. Weiss je obiskal Združene države leta 1926 v družbi Charles Nungeserja. Slednji je pozneje skušal pozneje poleteti preko Atlantskega oceana.

POSLANCI NOČEJO V ZRAK

Poskusne vožnje z velikim vodljivim balonom "R 101" se bo udeležilo razmeroma le malo angleških poslancev.

LONDON, Anglija, 14. novembra. V soboto bo vprizorjen poskusni polet z največjim vodljivim zrakovodnikom na svetu "R-101".

Ministrstvo za aeronaviko je povabilo osemdeset članov parlamenta, naj se vožnje udeležijo.

Ker se je po oglašalo vedno več poslancev in zahtevalo prostor na vodljivem balonu, je prišel na dan konservativni poslanec Sir George Penny z značilno zahtevo. Zahteval je, naj se vstopnice, ki so na razpolago, razdeli med člane poslanske zbornice v takem razmerju kot so njih stranke zastopane v parlamentu.

Svoj predlog je utemeljil z izjavo, da bi v slučaju kake katastrofe ostalo v zbornici isto razmerje kot je sedaj.

To je bil pa za nekatere poslance kot curek mrzle vode.

Kar trumoma so začeli vračati tikete in zahtevali, naj jih z državnimi avtomobili spravijo na letališče, kjer se bo vršil poskusni polet.

Celo lady Astor, ki je že imela vstopnico, se je skesala ter jo je dala neki članici delavske stranke.

ANGLEŠKI PRESTOLONA- SLEDNIK ZA DOLGA KRILA

LONDON, Anglija, 14. novembra. Princ iz Walesa je večeraj odobril novo modo žensk, ki določa dolge kikle. Tega pa ni storil, ker jih ljubi, temveč da pomaga tekstilni industriji.

Ko je otvoril trgovsko zbornico v Bradfordu, velikem središču bombazne industrije v Yorkshireju, je rekel princ: — Vprašal sem danes zjutraj, zakaj imate tako slabe čase in eden vas je odgovoril: Kratkost ženskih oblek ima dosti opraviti s tem. — Ni moja stvar doganjati, če izgledajo ženske boljše v dolgih ali kratkih krilih, a radi Bradforda upam, da bodo ostala krila dolga.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

PRESIED. HOOVER OB GROBU NEPOZNA NEGA VOJAKA

V ponedeljek, dne 11. novembra je ob enajstih dopoldne minilo enajst let izza časa, ko je bilo podpisano premirje. Ob tej priliki je položil predsednik Hoover venec na grob Nepoznanelega vojaka.

WILHELM MOLČI O HOOVERJEVEM PREDLOGU

Baron Sell je izjavil, da je po mnenju bivšega kajzerja prostost na morju že dovolj zavarovana.

LONDON, Anglija, 14. novembra. Doktrine, ki jih je predlagal na Dan premirja predsednik Hoover, niso napravile na bivšega nemškega kajzerja nikakega posebnega učinka. Bivši nemški kajzer je mnenja, da ni Hoover ničesar novega povedal, pač pa pogreval stare stvari.

Poročevalec United Press je skušal dobiti posebno ugotovilo o bivšega kajzerja v Doornu, toda kajzer ga ni hotel sprejeti.

V kajzerjevemu imenu mu je pa rekel baron Sell naslednje:

— Njegovo veličanstvo se noče izraziti glede vprašanj, o katerih je bilo že dosti govora v Londonski Deklaraciji.

S tem je mislil kajzer dogovor, ki je bil provizorično odobren od Anglije, Nemčije, Združenih držav, Francije, Španske, Italije, Rusije, Avstro-Ogrske in Holandske na londonski konferenci meseca februarja v letu 1909.

Ta dogovor, znan kot Londonska Deklaracija, je vseboval prav posebno določbo glede kontrabanta, blokade potapljanja, nevtralnih ladij ter prevažanja sovražnih ladij pod nevtralnno zastavo.

Opozicija Anglije proti vsem določbam je bila pa tako močna, da je bila zadeva odložena.

Leta 1915 je sledila angleška odredba, katero so smatrali nekateri krogi za kršenje Londonske Deklaracije.

HUDA KAZEN

CHANDLER, Okla., 13. novembra. — Jeff Harris, pet in šestdeset let stari poseben prohibicijski agent, je bil obsojen večeraj na petdeset let v državni kaznilnici, ker je ubil nekega farmerja tekom nekega suhaškega navala. Sodnik Hal Johnson je rekel, da je bil zločin "neupravičljiv".

SPOPADI MED ANGLEŽI IN BEDUINI

Angleško vojaštvo je zavrnilo napad na palestinsko mesto ter se pri tem posluževalo oklopnih avtomobilov.

JERUZALEM, Palestina, 14. nov. Pred kratkim so se v Palestini zopet ponovili neredi. Posledica tega je bila dve uri trajajoča ostrba b. ka med angleškimi četami ter skupino Beduincev. Boj se je završil pri mestu Saffad.

Dva angleška vojaka sta bila resno ranjena, koliko so pa znašale izgube napadalcev, se zaenkrat še ne ve.

Uradniki izjavljajo, da je bil napad dobro organiziran.

Iz bližnje kolonije so bila poklicana ojačena, ki so pomagala poraziti napadajočo četo. Pri tem so se posluževali Angleži oklopnih avtomobilov.

V mestu Saffad so se završili ostri spopadi že tekom zadnjih arabsko-židovskih izgrediv. Izbruh, ki se je završil večeraj zvečer, je bil prvi večji resni dogodek, odkar so angleške čete napravile mir in zatrlle neredi, ki so zahtevali po vsej Palestini dosti človeških žrtev.

Oblasli so skoro sleherni dan sporočale o malih spopadih, ki so jih vprizarjale male skupine banditov.

VELIK VIHAR V ARGENTINI!

BUENOS AIRES, Argentna, 14. novembra. — Velikanski nallivi v spremstvu silnega viharja so večeraj pretrgali vse prometne zveze. Povzročena škoda je ogromna.

TAJFUN OBISKAL BOHOL OTOK

MANILA, Filipini, 13. novembra. Filipinski eksekutivni urad je bil danes obveščen, da je preteklo nedeljo obiskal otok Bohol tajfun in da je vsled tega utonilo pet ljudi. Škoda je baje precej velika, ker je poginilo dosti vrpežne živine.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	\$00 \$ 9.30	Lir	100 \$ 6.75
"	1,000 \$ 18.40	"	200 \$11.30
"	2,500 \$ 45.75	"	500 \$16.80
"	5,000 \$ 90.50	"	800 \$27.40
"	10,000 \$180.00	"	1000 \$54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svetsom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za tak izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREN TEDNIB

NUJNA NAKAZILA IZVEŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJLINO 75c.

SAKSER STATE BANK

300 BROADWAY STREET, NEW YORK, N. Y.
Telefonski: Barclay 0990

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejete bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

PROSPERITETA.

Vrednost akcijskih na newyorški borzi neprestano pada. Ti polomi se pa ne dogajajo slučajno. Zadeva temelji na priprostem dejstvu, ki ga pa nekateri nočejo vpoštevati. Cena akcijskih je bila pred par meseci izredno visoka, ne da bi bil za to razpolago kak poseben vzrok.

Cene so se tako naglo višale, da je vsak tretji Amerikanec kupoval vrednostne papirje v nadi, da bo hitro obogatel.

Nihče ne ve, če bo pri sedanjih cenah ostalo, ali če bodo še padle.

Po mnenju strokovnjakov in finančnih izvedencev so še sedaj previsoke.

Na Wall Streetu je zavladala obupna situacija. Položaj je v resnici dosti bolj zapleten in opasen kot bi človek na prvi pogled domneval.

Za prihodnje dni prerokujejo polom nekaterih velikih bančnih inštitutov, ki so trgovali z akcijskimi.

Velike trustne kompanije, o kojih varnosti še pred enim tednom ni nihče dvomil, so se začele majati in kdo ve, kaj bi se zgodilo, če bi pravočasno ne priskočili milijonarji in multimilijonarji na pomoč.

Pred kratkim se je usmrtil v New Yorku predsednik County Trust Company, James J. Riordan. Njegovo smrt so dvajset ur prikrivali.

Milijonar Raskob je prišel na pomoč s petimi milijoni in to baš v zadnjem trenutku.

Če bi se zrušila County Trust Company s svojim predsednikom vred — ki ob smrti ni imel baje niti beliča privatnega premoženja, bi bil to finančni polom, kakoršnega že dolgo ni bilo v Združenih državah.

Kakšen učinek bi imelo to na ameriško industrijo in na ameriško veletrgovino si je lahko misliti.

Če začno pokati trustne kompanije tudi do krize v industriji ni več daleč.

Ali je predsednik Coolidge res vse to slutil in vsled tega ni hotel ponovno kandidirati za predsednika?

Ali je res, kot je trdila neka revija, da je neki priznani izvedenec posvaril Coolidgea, naj več ne kandidira, čes, da se bliža deželi velika gospodarska kriza.

Začetki te krize so že tukaj.

Dosti tovaru za avtomobile je prenehalo z obratovanjem, Ford je znižal cene svojim produktom.

Neka družba, ki ima svoje tovarne v New Yorku, Pennsylvaniji in Indiani, je odpustila v enem dnevu 11,500 delavcev.

To so začetki.

Na stotisoče delavcev, ki so špekulirali na borzi, je izgubilo vse do zadnjega centa.

Državne banke so varne, ker ne smejo špekulirati in so pod stalno kontrolo. V državne banke vlagajte svoj denar.

ČUDNE SIMPATIJE.

Neki kaznjavec Franc Litzmann si je izmislil prav čuden način, da bi izrazil svoje simpatije političnim kaznjencem, ki so napovedali gladovno stavko v špansko kaznilnici na Madžarskem. Splezal je na vrh 26 m visokega kamnoliškega stolpa z namenom, da prej ne pride dol, dokler ne bi ugodili njihovim zahtevam. Ker je stolp komaj 1 m širok, ni bilo misliti, da bi jetnika spravili na običajen način dol. Poklicali so gasilce, ki so ga dve uri obdelovali z vodnimi curki. Pa je vendar vdržal celo noč.

REKLAMA.

Vlondonskih dnevnikov je izšel sledeči oglas:
Iščemo dvanaest dostojnih, pletistih gospodov, ki bi dovolili, da jim pleše prebarvamo z barvilom za trake pisalnih strojev znamke X. Y. Zdravje jim ne bo na noben način ogroženo. Ti gospodje bodo posejali gledališča, koncerte in druge javne prireditve, kjer so glave navadno odkrite. Vsak gospod bo imel svojega osebnega spremljevalca, ki ga bo čuval žilitev in nadlegovanja. Javijo naj se samo gospodje, ki so neomadeževani in ki imajo absolutno neoporečen karakter.

Dopisi.

Detroit, Mich.

Jesen je tu in že prihaja zima. Cvetlice po vrtu usahujejo in se pripravljajo na zimsko spanje. Listje na drevesih rmeni in odpada. Tako sta odpadla kar dva lista v enemu tednu iz slovenskega hrasta v Detroitu.

Umrla je gospa Puhek. Spoštovana in priljubljena gospa Puhek je bila dobra organizatorica vsepovsod. Organizirala je tudi žensko katoliško društvo, katerega je bila predsednica do zadnjega. Bila je pa tudi ena najboljših delavk pri slovenski fari v Detroitu, kakor tudi prej v Calumetu. Njena dela so plemenita, ne samo pri cerkvi, pač pa tudi drugod. Videlo se je je pri vseh drugih slovenskih prireditvah. Ona je zelo ljubila svoj slovenski jezik in narod. Pri ženskem cerkvenem društvu in slovenski fari jo zelo pogrešajo in za njo žalujejo.

Komaj je mati zemlja vzela gospo Puhekovo, se je že z bliskovito naglico raznesla vest, da je zadel mrtvoud na možgane spoštovanega rojaka Franca Smida. Pokojni je šel v sredo dne 30. oktobra kakor ponavadi čil in zdrav na delo v tovarno, koder je bil zaposlen kot mehanični delovodja. Okrog desete ure mu je prišlo slabo. Takoj so ga pripeljali v tukajšnje bolnišnico že skoro nezavestnega. Zdravniki so takoj dognali, da ga je zadela kap na možgane in da zanj ni nobene pomoči več. Boril se je s smrtjo do 31. oktobra, ko je krog 8. ure zvečer previden s sv. zakramentom izdihnil svojo blago dušo. Pripeljan je bil na svoj in bratov dom dne 1. novembra ob 4. uri popoldan, to je na vseh svetnikov dan. Tam je tudi počival na mrtvaškem odru do dne 4. novembra do 9. ure zjutraj. Pogreb se je vršil ob 10. uri istega dne.

Pokojnik je bil dober gospodar in marljiv delavec v svoji mehanični stroki. Da si je znal pridobiti neštete prijatelje, so bili dokaz nešteti krasni venči, med katerimi je počival.

Vsem prizadetim želimo naše iskreno sožalje, vama pa kličemo, naj vam bo lahka ameriška gruda! Počivajta v miru in večna luč naj vam sveti!

Ker sem že pri žalostnih poročilih, naj še poročam nekoliko glede dela.

Delavske razmere že davno niso bile tako slabe kakor so danes. Brezposelnost je danes velikanska. Tovarne obratujejo zelo slabo. Časopisi prikivajo, koliko največje more, ali prikriti se ne da. Tudi precejšnje število naših rojakov je brez dela. Seveda vsak živi v upanju, da se kmalu obrne. Mr. Ford je objubil, da zopet prične s polno paro 15. novembra. Upajmo!

Torej rojak, po drugih naseljenih, opozarjam vas, da ne hodite sem za delom, kajti dela se sedaj tukaj ne dobi, še manj pa kupi. Draginja je velika. Kakor hitro se pa zopet odpre, vam pa hočem takoj sporočiti. Imejmo upanje, da bo kmalu prišlo do tega.

To vam poročam iz razloga, ker vem, kako se težko služi vsakdanji kruh, da ne boste po nespretnem težke prisluzene cente zmetali nenasitnim železniškim družbam.

Ker sem ravno pri peresu, naj še nekoliko poročam vsakdanje novice.

Osebe, poškodovane na ženitovanju v Švicarjevem barnu, počasi okrevajo. Ravno sedaj so tožbe proti Švicarju v največjem teku.

Slovenski delavski dom ima že dvorano skoro vsi oddano do prihodnje spomladi. Ako bo šlo tako naprej, bo Delavski dom kmalu izplačan.

Slovenska cerkev tudi prav dobro napreduje. Sedaj imo že dva župnika in ima tudi podružnico na zapadni strani.

Zelo agilne so tudi detroitske Slovenke, ki so priredile zadnji nedeljo dne 3. novembra veselico z igro. Uspeh je bil krasen. Le tako naprej!

Pred dobrim mesecem smo imeli čast slišati slovenskega opernega pevca g. Banovca. Moram reči, da je svojo vlogo mojstrsko rešil. Upam in želim, da bi Detroit gotovo še enkrat posetil prdno odide v staro domovino. Še bolj bi nas pa veselilo, da bi nastopila obo. Resnici na ljubo povedano, takim umešnikom je detroitško občinstvo zmerom na razpolago.

Naj zadostuje za danes. In naj

zaključim moj dopis s tem, da vam priložim na mesto pozdrava \$2.00 za Dom slepcev v Ljubljani in želim kakor ga oni želijo, da bi ga kmalu dobili, ker ga grozno potrebujejo.

A. M. Meyer.

UMOR MLADE SLOVENKE V GRADCU

29. oktobra zjutraj je razburil prebivalce Idelhofgasse v Gradcu strašen zločin. V hiši št. 68 je častniški namestnik Johann Model umoril svojo pastorko, komaj 16-letno Heleno Zabukovšek. Njena mati, Modelova žena je že dan poprej odpovala v svoj rojstni kraj Teharje. Sosedje so najprej slišali iz stanovanja obupno klicanje Helene: "Oče, ne ubij me!" Naenkrat je pritekla Helena v sami spodnji obleki iz stanovanja ter trkala na vrata sosedu Gerečnika, ki ji je takoj odprl in vrata še zaklenil za njo, da bi jo rešil pred podivjanim očmom. Ta pa je vrata s silo odprl, z naperjenim vojaškim revolverjem skočil proti svoji pastorki. Z besedami: "Tako, sedaj je pa konec!" — je oddal na njo tri strele. Nesrečno dekle je izdihnilo v par sekundah, morilec pa se je vrnil v svoje stanovanje, se oblekel ter postal v gostilniški lokal v prtiličju hile kjer je popil kozalec pelinovca, potem pa stopil ven na ulico.

Prebivalci hiše so bili zaradi gronezga umora silno razburjeni, niso si pa upali prijeti morilca. Ko je že dalja časa stal pred hišo, je eden od sosedov tako, da Model ni opazil, vrge mimo idočemu soferju Leppitschu listek z napisom: "Tako v stražnico, Model je ustrelil Leno. Mrtva!"

Leppitsch je tekel na policijsko stražnico v Frankergasse, od koder sta prišla revirski inspektor in eden od detektivov pred hišo, kjer se je dogodil zločin. Inspektor je vprašal Modela, če je res, da se je v hiši nekaj zgodilo. Ta je takoj odvrnil: "Svojo hčer sem obstrelil!"

Tedaj je uradnik opazil, da ima Model v prsnem žepu veliko vojaško pištolo. Naglo je za njo zgrabil in s pomočjo detektiva ukrotil zločinca. Pri zaslišanju na stražnici in potem na policiji je Model zatrjeval, da je streljal na nesrečno Heleno v največjem razburjenju in da je hotel potem tudi sam sebe končati.

Prebivalci hiše in cele ulice, ki Modela dobro poznajo, pa zatrjujejo, da se je Moel po zločinu obnašal popolnoma mirno in da ni govora o njegovem samomorilnem namenu. Prave vzroke strašne tragedije bo morala odkriti šele preiskava.

ANGLIJI SE BLIŽA KRIZA V TEKSTILNI INDUSTRIJI

MANCHESTER, Anglija, 13. nov. Lestniki tekstilnih naprav so se privatno sestali, vsled česar se domneva, da bo izbruhnila nova kriza v bombažni industriji. Lastniki nočejo ugoditi zahtevam delavcev, ki zahtevajo, naj jim zvišajo plače za 12 odstotkov.

ZA DOM SLEPCEV V LJUBLJANI. A. M. Meyer, Detroit, Mich., \$2.00. Denar sprejeli in ga bomo poslali na določeno mesto.

Uredništvo.

BOŽIC V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in n najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE

BOŽIČNI IZLET - 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zasigurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Retura Permitov i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

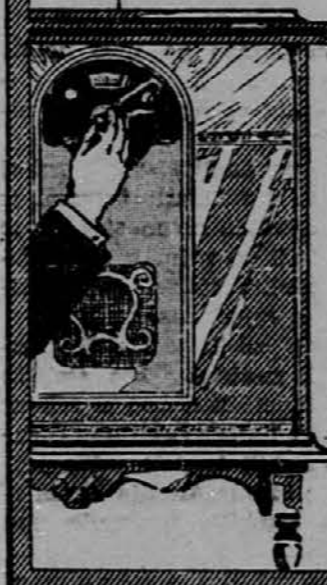
NOGOMET? Godba? Novosti?

Kadarkoli je v zraku program, ki ga hočete slišati, odprite ELEKTRIČNI RADIO in se veselite.

Kot vse druge električne priprave, je mogoče tudi Električni Radio spočiti s katerikoli električnim spaljalom. Vsled tega je priprosti in se ga z lahkoto rabi.

Novi električni Radio so izborni. Godbo reproducirajo z obilnostjo in glasovno vrednostjo, ki si jo težko predstavljate, dokler je ne slišite.

Stopite v katerikoli našo izložbo ter se prepričajte, s kako priprastostjo lahko uglaste novi Električni Radio. Kjerkoli živite v okraju, ki je preskrbljen z direktnim ali alternatnim tokom, vas lahko založimo z vseelektričnim Radio.

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

ZLOČIN V STUDENCIH pri MARIBORU

Maribor, 2. novembra.

Sinoči in danes se je v Studencih in Mariboru naglo razširila vest o nenavadnem zločinu, ki je bil izvršen v Studencih. Tam so namreč našli mrtvega zidarskega pomočnika Ivana Karnerja. Ležal je v stanovanju z zevajočo rano na vratu. Še večjo senzacijo pa je vzbudila vest, da je bila aretirana njegova žena pod sumom umora. Tereza Karnerjeva je bila že tretji poročena, Ivan je bil njen tretji mož. Poprej sta imela posestvo v Kamnici, toda živeli so precej razkošno. Zlasti žena in njena hčerka, odnosedna pastorka Berta Gril, ki sta brez potreba razmetavali in zapravljali denar. Seveda je šlo posestvo rakovo pot. Zakonca sta bila prisiljena, imetje prodati in se preseliti v Studence, kjer je mož služil kot zidarski pomočnik. Skromni dohodki seveda niso zadostovali za precej razkošno ženino življenje in posledica tega so bili prepri in prerakanja. Žena je bila

tudi precej vdana pijači. O zločinu smo izvedeli naslednje podrobnosti:

V petek dopoldne je odšla žena z doma, čes, da gre na grob svojega prvega moža, Ivanu pa je naročila, naj jo ob 18. čaka v Maksi- vi gostilni v Studencih, kamor je prišla že nekoliko vinjena. V gostilni je bila tudi njena hčerka Berta. Zakonca sta se znova sprla, narkar sta odšla domov. Mož je ženi očital malopridnost, v prepri se je vmešala tudi Berta in zalucala očmu v obraz, da ji je ukradel 10 Din. Razjarjen je Karner pristopil k pastorki in jo hotel udariti, pa je žena to preprečila.

Prepir med zakoncem je postal dalje hušji, pred hišo so se začeli zbrirati radovedneži. Karnerjeva je prišla iz stanovanja in se zopet vrnila. Bila je tudi videti močno razburjena. Kmalu so jo ljudje na ulici čuli kričati: "Zdaj pridi ven, če si kos!"

Ljudje na cesti so takoj slutili, da se je pripetilo nekaj izrednega in neki moški je stopil v hišo. Ko je odprl Karnerjevo stanovanje, se mu je nudil strašen prizor. V kuhinji je ležal mož v mlaki krvi z zevajočo rano na vratu. V roki je držal brisačo, s katero je očitno skušal zadržati tok krvi. Poleg njega je ležala okrvavljena, a zaprta britev. Neznavec je takoj uvidel, da je Karner mrtev. Šel je iz hiše in sporočil žalostno novico ljudem. ki so obvestili oblasti in rešilno postajo.

Na kraj zločina so takoj prispele orožniki in člani rešilne postaje, vendar je bila pomoč prepozna. Med tem se je tudi že izvedelo, da so orožniki aretirali ženo. Njen beg, njene besede, predgovodina dejanja in zaprta britev so bili zadoštni in obtežilni dokazljene krivde.

Danes dopoldne je bilo truplo nesrečnega Karnerja obducirano. V komisiji so bili državni pravdnik dr. Jančić, sodni svetnik Trauner ter sodna zdravnik dr. Jurečko in dr. Zorjan.

Peter Zgaga

Neki inženir dela zrakoplov, o katerem pravi, da bo letel z naglico petsto milj na uro.

To je za upnike presneto slaba novica.

Včeraj sem dobil lep pozdrav iz Clevelanda.

Dospel je v obliki šunke in kranjskih klobas.

Pozdrav mi je poslal Fred Jazbec, ki izdeluje klobase na 1561 East 49. Street, Cleveland, Ohio. Prodaja jih po 38 centov funt. Tisti, ki jih bo naročil, bo dvakrat na dobičku. Prvič zato, ker cena nikakor ni pretirana, drugič pa zato, ker so klobase izborne.

Hvala tudi za pozdrave od matere in očeta Jurkasa, tistega s ta dolgimi muštaci, ki je pred kratkim Brooklynu fige pokazal ter se preselil v Cleveland.

Dolgovi Strica Sama so se v prejšnjem letu zmanjšali za 340 milijonov dolarjev.

Tako poročča časopisje, kar je zame velika novost.

Dozdaj namreč nisem vedel, da je tudi Stric Sam komu kaj dolžan.

Zdaj zopet lažje diham, ker se mi je zdelo, da imam edinole jaz dolgove.

Neki učenjak je rekel:

— Ko bomo dospeli v nebesa, se bomo strašno začudili trem dejstvom.

Prvič: da je v nebesih toliko takih ljudi, o katerih nismo nikdar domnevali, da bodo prišli v nebesa.

Drugič: ker ne bomo videli tam ljudi, o katerih smo bili trdno preč pričani, da bodo tam.

Tretjič: najbolj se bo pa nam čudno zdelo, da smo dospeli v nebesa.

Pegovori med zakonci so včasih jako zanimivi.

Mož in žena sta sedela pri mizi in molčala.

Naenkrat se oglasi ona in pravi:

— Ti, kaj bi storil, če bi postal vdovec.

Salament, kar malo v zadregu ga je spravila.

Kar nič ni vedel, kaj bi ji odgovoril.

Po dolgotrajnem preudarku je rekel:

— Isto bi storil kot ti, če bi bila vdova.

O ti pošast ti, — je prašnila vanj, — pa vedno praviš in zatrjuješ, da ti ne rojijo druge babe po glavi.

Učitelj je razlagal ucencem v soli o lastnostih, ki jih imajo domače živali.

Pripovedoval jim je, da je pes zvest, da je maček zahrbtn in da se mu ne sme zaupati, da je osel muhast, konj pa vztrajen.

Nato je vprašal: — Ali mi morete dokazati, da je maček res varljiv in da se mu ne sme zaupati? Kdo ve?

Učenček je dvignil roko rekoč: — Jaz vem.

— Pa povej, — je rekel učitelj.

— K nam se je bil zatekel pred enim mesecem lep, bel maček. Vsi smo ga radi imeli. Kmalu se je pa izkazalo, da ni maček, pač pa mačka.

Neki butlegar je prodal uglednemu newyorškemu kavalarju za sto dolarjev žganja.

Sto dolarjev je spravil in se hitro odstranil.

Ko je začel kavalar odpirati steklenice, se je izkazalo, da ni v njih drugega nego čista voda.

Sedaj kavalar ugiblje, pri kateri oblasti bi se pritožil:

Pri suhaški ali mokraški?

Jaz se zanimam za marsikatero stvar, ena stvar pa je, za katero se popolnoma nič ne zanimam, dasi gre za milijone.

To je polom na Wall Streetu.

Ko se je hotel mladi Zubkov udeležiti pogreba svoje žene, sestre bivšega kajzerja, so ga aretirali.

Že dosti prej bi ga morali aretirati, pa bi najbrž podaljšal stari revni življenje in ji prihranil denar.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUY DE TERAMOND:

ZACASNO STANOVANJE

Z lasmi, ki so se svetili v solncu kakor tekoče zlato, s plahimi očmi srčkano elegantno postavio in majhnimi nožicami, ki so stopicale tako pogumno, je bila res lepa in očarljiva, morda najlepša ženska, kar jih je kdaj videl v Parizu.

Kako jo je Andre Torgel spoznal?

Na najsvakdajnejši način. V čakalnici podzemeljske železnice. Galantno, kakor vedno, se je umaknil in ji ponudil svoj prostor in lakrat so se srečale njene oči z njegovimi. In glej, kakor da bi se za trenutek srečala severni in južni magnetni tečaj, sta se našli.

Andre Torgel je ljubil lepe dame in jih znal ceniti. Ker jih je znal ceniti, je znal tudi z njimi govoriti in, ker je z njim znal govoriti, so ga tudi rade poslušale.

Prišlo je kakor vselej: Kratke sestanek, sentimentalne promenade in lahek flirt.

Andre je spadal med boljše boulevardierje, ki so jim cilj ljubeznih dirke in gledališče. Imel je svoj ločni sedež v veliki operi, bil je član kluba in v Longchampsu imel nekaj konj, ki so čisto dirkali. Ker je dobival precejšnjo rento si je vse to lahko privoščil.

Ona, Parižanka od noge do glave, z vsem, ker je na njej lepega, privlačnega in elegantnega, je bilo kakor majhna ptičica, ki si ves dan gladi perje in zna uživati brezskrbno življenje. Možganov malo, a lep obrazek, deset rožnih krempeljčkov in zapeljiv smehljaj. Gotovo je imela moža, a ta se najbrž ni dosti brigal zanjo. Ni bil ljubosumen in nadležen. Pustil ji je popolno svobodo.

Izrazim naj še svoje privatno mnenje, da se tako idila ni mogla končati s sprehodi.

Ta dražestna stvarca je imela svoje nazore. Sicer ji ni bilo neprijetno, da je imela oboževalca, in partner, ji je gotovo ugaal, tako da jo skrita urica za razgovor ne bi prestrašila, a vendar je stavila pogoj: da se ne snideta na njegovem stanovanju.

Prvič je ušla s poti čednosti. Imela je torej dovolj vzrokov, da se pazi.

On se je strinjal z njo. To je sicer stvar otežkočilo, a Andre je kazal razumevanje za njeno previdnost. Rabila sta le še majhno začasno stanovanje, diskretno, mirno, s potrebno udobnostjo.

Kje bi našla kaj primernega? Kakor vse ženske, je bila tudi ona v nekaterih ozirih zelo iznajdljiva in takoj sta imela pravo sredstvo pri roki.

"Treba bi bilo v časopis poslati oglas in tistemu, ki bi našel kaj primernega, obljubiti nagrado... kakšnih dve sto frankov," je rekla ona.

"Mislite, da bo uspelo?" je vprašal kot mož, ki se razume na vse, a vendar nikdar ne čita časopisov.

"Nedvomno!" ji je ušlo s tem-

nordečih ustnic, ki jih je obkrožal sladek smehljaj.

Dolg poljub v mračnem drevo-redu za zagnjenimi zastori počasi vozečega avtomobila je bil odgovor na to dobro besedo.

Teden pozneje je že imel seznam osemindvajsetih sob, ki so bile ponudene iz raznih okrajev.

"Ali ni bila moja misel sijajna?" je triumfirala. "Sedaj se bova lahko nemoteno sestajala."

Hvaležno ji je poljubil roko in šla sta ogledovat stanovanja.

Resnici na ljubo pa je treba omeniti, da ni bilo lahko odločiti se. Eno stanovanje je bilo pretemno, drugo presvetlo, ono preveliko, to premalo. Končno je vzkliknila vsa vesela:

"To je gnezdece o katerem sem sanjala... da... ravno tako..."

Vse je imela, kar je želela. Barva pohištva ji je ugajala, vzorec preprog je bil lep in celo okraj je bil pravi...

Andre je bil malo začuden. Ravno to stanovanje bi bilo zadnje, ki bi ga bil vzel, če bi odločeval on. Tako pusto se mu je zdelo. Brez prave udobnosti in niti lepo ni bilo posebno. Vendar se je pokoraval njeni želji.

"Najboljše storite, če greste takoj k gospodarju."

"Tako jima je nasvetovala hišnica, ki je komaj čakala na obljubo njeno nagrado. "Toda hitro morate iti, ker sta se razen vas potegovali še dve stranki za stanovanje."

Hitro je skočil v avto. Gospodar, debel možakar, je rekel brez ovinkov:

"Vaseno mi je, kdo se vseli. Kdor prvi pride in plača, bo dobil sobo. Mesečno stane tisoč frankov in najemnina se plačuje četretletno naprej."

"Tisoč frankov za ta kabinet?" je premišljal Andre začuden. "Vraga, mož se razume na kupčijo... Toda tri mesece je precej dolga doba... Bog ve ali bo najna ljubizen trajala tako dolgo?"

Gospodar je bil trd, neizprosno moč. Moral se je torej odločiti in sicer takoj, ker bi vsak trenutek lahko prišel kdo drugi, ki se poteguje za stanovanje.

Andre je v duhu videl modre oči svoje plavalaske, čutil žar njenih sladkih ustnic in... plačal.

"Končno!" je vzdihnil, ko je šel po stopnicah, "sedaj bo srečna! In če bo ona bom jaz tudi."

Ko je naslednjega dne prišel na sestanek, je našel prazno sobico. Prvič se mu je zgodilo kaj takega. "Morda je zadržana?" se je vpraševal vznemirjen. Pisal je. Brez odgovora. Ali je bolna? Morda jo je ljubosumni mož poslal na počitnice iz Pariza? Ali jo je pekla vest in jo v zadnjem hipu zadržala, da ni prišla?

Ni je več videl.

Ko je nekega večera pripovedoval to zgodbo v klubu, je vzkliknil

nadporočnik Folarcon, ki je bil tudi velik prijatelj žensk:

"Čudno je to, kar pripovedujete. Meni se je dogodilo isto: Ali ni bilo vaši lepi blondinki ime Irena?"

"Da!"

"Ali ni bila tista soba v Rue Jules Janin 27, desno v pritličju?"

"Seveda!"

"Torej moj dragi, ste padli v isto past, kakor jaz. Gotovo nisva bila edina."

V nekaj besedah je bilo vse razjasnjeno. Očarljivo bitje z zlatimi lasmi in zapeljivimi očmi je bila zvitja goljufica, ki je svoj trik zelo spretno rabila. Neizprosni gospodar pa je bil njen mož, ki je z njeno pomočjo oddajal stanovanje za tako visoko ceno. Kakor hitro je bila četrtletna najemnina plačana je izginila in odšla na lov za novim tepcem.

Kakor se vidi, je mogoče na tak način mnogo zaslužiti. V nekaj letih dobra kmetija. To je tako jasno, da se čudim, da se še dobe dekleta, ki se žive s klavirskimi urami ali pa sede po pisarnah

KATERA UMETNOST JE NAJBOLJ RAZŠIRJENA

Če ste imeli kdaj bolečine v glavi, trebuhu ali kjerkoli, vam odgovor na to vprašanje ne bo težko: Zdravilna umetnost je najbolj razširjena med vsemi drugimi. Ali vam ni vsak znanec in vsak drugi neznanec priporočil to ali ono "sigurno" sredstvo proti bolečinam, ki ste jih trpeli?

Ta manija ozdravljati vse, če se kdo razume na zdravljenje ali ne, je prastara. Neka stara italijanska kronika nam pripoveduje o florentinskem vojvodi, ki je pobaral svojega dvornega norca, katera umetnost se mu zdi najbolj razširjena.

"Zdravilna," je trdil norec.

"Dokaži mi to in ti dam sto zlatnikov," je velel vojvoda.

Ko je šel vojvoda naslednjo nedeljo k maši, je videl dvornega norca, ki je čepel z debelim ovojem okoli obraza, na stopnišču cerkve. Mnogi izmed vernikov, ki so burkežja poznali, so se ustavili pred njim in mu nasvetovali koš sredstev proti zobobolu, ki ga je baže mučil. Po maši je pa stopil dozdevni bolnik smeje se k vojvodi in mu dejal:

"Kaj vam nisem povedal, gospod, da je težko ujeti umetnikom zdravljenja? Preko 60 oseb mi je nasvetovalo svoja sredstva proti zobobolu."

In vojvoda je izplačal prebrisanemu norcu sto zlatnikov.

BREZPLAČNI POUK. BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5. soba 413.

BREZPLAČNI POUK. BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5. soba 413.

Nasilni fašistični krstniki.

Po nasilnem izpreminjanju družinskih priimkov kar v masah, so se fašistovske oblasti lotile prekrščevati že davno krščenim Slovonom njihova krstna imena v nova, latinsko se glaseča imena. Taktiko uporabljajo isto kot pri izpreminjanju družinskih priimkov. Vsak količjak odvisen človek s slovanskimi imenom dobi poziv, da mora napraviti prošnjo na okrajno sodišče za spremembo imena. Ni potrebno zato plačati nikakih pristojbin. Občine razdeljujejo že izpolnjene tiskovine in ostrašeni slovanski "pagan" mora prošnjo lepo podpisati.

Gonja proti slovanskim krstnim imenom ni v Primorju novejšega datuma. Že pred vojno je tu pa tam v jezikovno mešanih krajih, kjer so imeli premoč Lahji, odnosno Lahoni, nastal marsikak spor proti krščanju novorojenčkov s slovanskimi imeni. Kmalu po aneksiji so se pa Slovani morali še boriti proti organiziranemu odbijanju civilnih uradov v Gorici in Trstu ter po vseh laskih istrskih mestecih, da bi njihovi otroci nosili slovanska imena.

Takrat veljavne določbe laškega civilnega zakonika so predpisovale, da smejo biti dana otrokom imena, obsežna v koledarju kake vercepovodje ter sploh resna zgodovinska imena, ne pa šaljiva ali nespodobna imena, ki bi lahko njihovim lastnikom kasneje v življenju škodovala.

Postava je predvsem čuvala interese otroka. Pri veliki razširjenosti anarhističnih in sploh prevratnih ter protiverških strank v predvojni Italiji je bila zelo razpasena navada, da mnogi Italijani otrok sploh niso cerkveno krstili, ampak jim le v uradu za civilno stanje dali kaka imena, pogostokrat imena revolucionarjev ter sploh imena, ki niso bila posneta iz imenika koledarjev kake verzopovodje. Sedaj ni nasilni gospodar Italije Benito Mussolini je bil sam med takimi ljudmi. Saj ni bil sprva sploh ne poročen. Popočil se je civilno šele ko je prišel na vlado. Po par letih vladanja se je poročil tudi cerkveno ter dal krstiti svoje že nekoliko odrasle otroke, ko je začel misliti nato, kako bi pridobil zase Vatikan.

Slovanska krstna imena, ki so jih izbirali Slovani v Primorju za svoje otroke, so bila povečini izbrana iz koledarjev. Le redko je tu pa tam kak svobodomislec izbral ime, ki ni bilo v nikakem koledarju. Navadno so se potem pogodili z duhovnikom, da je otrok dobil dvojno ime: eno, ki je bilo vnešeno v krstno knjigo kot krstno ime, drugo, dodatno, pa za družinsko rabo in klicanje. Ker so bila in so podvržena imena neki modi ter se ljudje sedaj oprijemljejo enih, kasneje drugih, so bila pred vojno splošno priljubljena ruska imena, posneta po zelo čitanih ruskih romanih ter krstna imena naših bratov na Balkanu. In sicer so se razširila ta imena ne samo med Slovani, ampak v veliki meri tudi med Italijani po mestih.

S preganjanjem in odpravljanjem vseh znakov, ki bi pričali o prebivanju slovanskega prebivalstva v Primorju, se je naraščajoči šovinizem fašizma vrgel tudi na slovanska krstna imena. Predvsem ni dopuščal, da bi se novorojenčkom dajala slovanska imena. Izval je od čisto zaslužene sodne oblasti v Trstu razsodbo in slučaju imena Gorazd, češ, da se to ime ne sme dati otroku, ker je "zasmehljivo", in "nespodobno". Stranka se je sicer pritožila na prizivno sodišče, toda to je razsodbo prve stopnje le potrdilo.

Brž, ko so imele prefektore primorske dežele to razsodbo v rokah, so razposlale vsem uradom civilnega stanja po deželi okrožnico, kjer so citirale to razsodbo in so tudi ustavile vsako novo imenovanje otrok s slovanskimi krstnimi imeni. Sodnijski revizorji uradov civilnega stanja so dobili ukaz strogo postopati z onimi občinskimi uradniki, ki bi še dopustili kako novo slovansko imenovanje otrok. Končno je bilo torej krščevanje otrok s slovanskimi imeni. Pa to jim še ni zadostovalo. Bila je velika množica odraslih ljudi v deželi s slovanskimi imeni. Na te so se sedaj spravili. Največ je trpela solška mladina, predvsem pa srednješolci. Učitelji in profesorji so prevajali na najbolj nesmiselni način slovanska v neka laška imena ter jih vpisovali v spričevala in šolske kataloge. Odpor proti takemu postopanju je pomenil zlasti pri srednješolcih popolno nemilost pri profesorjih ter najslabše redčvanje.

V aprilu 1926 smo dobili postavo za spremembo priimkov. Skozi tri leta se že vleče nasilno spreminjanje družinskih priimkov. Temu podobno so v letu 1929 prišli nato, da bi spremenili še slovanska krstna imena že odraslim ljudem. Najprej se je pojavilo par glasov v laškem časopisju, v marcu 1929 pa je še izšel poziv od strani tržaške občine za vlaganje prošnje za spremembo krstnih imen. Postava z dne 8. maja 1929 št. 383 je tudi spremenila do takrat veljavne določbe civilnega zakonika o imenih. Zato so že dne 28. in 30. maja — res hitro za znano počasnost laških sodnih — bile izdane prve razsodbe tržaškega deželnega sodišča. Dne 2. avgusta so bile razsodbe že vročene. Od sedaj naprej jih bo sodna oblast bruhala na stotine.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

BANOVCÉVI KONCERTI. 23. novembra: Barberton, O. 1. decembra: S. Chicago, Ill. 8. decembra: Calumet, Mich. 15. decembra: Milwaukee, Wis.

Svetozar Banovec, 381 E. 160. St., Cleveland, O.

RADA BI ZVEDELA za prijateljico JOSEPHINE PERHNE. Nahajala se je v Clevelandu leta 1920. Sporočiti ji imam nekaj važnega. Prosim njene poznanke, ali pa če sama čita, naj se oglasi na naslov: — Miss Antonia Kirar, 1 Seldon Ave., Box 181, Verona, Pa. (2x15&16)

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Pot je uglasjena, postopanje poznano že iz manipulacije z družinskimi imeni. Romale bodo okrožnice z prefektur, romale okrožnice iz faštev, romale okrožnice iz sindikatov, deževalo bo pozivov in izpolnjenih tiskovin za prošnje iz občinskih uradov. Kdor ne spremeni svojega nelatinskega krstnega imena, ta ni prijazen fašizmu, ta ni dober državljan, ta je protidržavljan, ta je protidržaven, anti-fašist, italofob! So to dovolj krepki argumenti in potem pa še grožnje za ta božji vsakdajni kruhek, ki je v Italiji že itak tako redak in tako grenak. Kdo ni odvisen in kdo se bo mogel zaperstavljati tem narobekrstnikom? Kijejski ruski knez je osramočen. Hujska je sila, ki goni naš narod v Primorju v umazan, nevreden krst fašistovske kloake.

Božična nakazila ZA VAŠE sorodnike v domovini.

Priporočamo Vam, da nam Vašo letošnjo denarno pošiljatev naročite čim prej, in sicer iz dveh razlogov:

PRVIČ: želimo, da se denar izplača prejemalec vsaj en teden pred prazniki. To je mogoče le tedaj, če nam naročite nakazilo še pred koncem novembra.

DRUGIČ: želimo Vam računati dinarje še po naši sedanjih ceni. Pred kratkim se je začela nakupna cena dinarjev nekoliko dvigati ter je mogoče, da bomo primorani povisati tudi svojo prodajno ceno. Sicer se pa nadamo, da bomo lahko ostali pri sedanjih ceni dokler nismo večino božičnih nakazil odposlali.

KER SMO NAJBOLJE PRIPRAVLJENI ZA TOČNO IZVRŠEVANJE VAŠIH NAROČIL, VAS PROSIMO, DA ISTA POSLJATE NA

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Pravi vzroki Gortanove smrti.

Scitajinogospodarska slika iz Istre.

Ko so leta 1918 Italijani okupirali Istro, smo imeli priliko slišati celo oficirje, ko so se cudili pod vplivom Wilsonovih idej: "Za Boga, kam so nas poslali, saj to nisi Italijani! Na da, mi smo v tej vojski pretrpeli ogromne žrtve in je prav, če dobimo nekaj odškodnine". Domači Italijani so slične dvome hitro razpršili z zelo čudno argumentacijo, da je Avstrija Istro poslovanila in da jo je treba zopet poitalijančiti. Za istrske Italijane pa pri tem ni bilo merodajno toliko njihovo italijansko čustvovanje, kakor obziri na svojo lastno korist!

Skozi stoletja so njihovi očetje prijetno živeli od krvavih žuljev nekega kmeta in so razkošno zapravljali denar z običajnim zasmehom: pagherà la scarpa grossa (plačal bo debeli čevlji, t. j. kmet). Toda v drugi polovici 19. stoletja so v nacionalnem preporedu naši rodoljublji začeli ustanavljati tudi gospodarska združenja, posebno pa posojilnice, ki so v sorazmerni kratki dobi iztrgale ljudstvo iz rok oderuhov in s tem povzročile naglo gospodarsko propast italijanske gospode. Odtod njihovo sovraštvo na slovansko inteligenco, po njihovem mnenju glavno povzročiteljico njihove bede. Zato so sklenili, da uničijo vse ono, kar se protivi njihovim egoističnim ciljem. Mahoma so pregnali naše intelektualce v Jugoslavijo, ostanke so premestili v predvojno Italijo, požgali so naše narodne domove ter gospodarske in kulturne narodne institucije, posojilnice zaprli itd.

Eden teh "gorečih istrskih rodoljubov" je Bruno Camus, poveljnik fašističnega oddelka v Pazinu in podestat prostrane pazinske občine, s preko 25 tisoč duš. On je vnuk Josipa Camusa, ki je veljal za največjega oderuha srednje Istre v zadnjih desetletjih 19. stoletja. V mladosti ni imel niti počenega groša, ko pa se je vrgel na trgovino, je v letih lakote prodajal kmetom blago, najpogosteje koruzo po oderuških cenah. Jemal je nečloveške obresti in se tako obogatil, da je skozi več decenij bil strah in trepet kmetov cele srednje Istre. Njegova rodbina je živila razkošno od samih darov nesrečnih zadolženih kmetov. Okoli leta 1900 je umrl v starosti 70 let in zapustil svojim potomcem ogromno bogastvo v mehihah zadolženih kmetov in čez 150 kolonskih kmečkih posestev, ki jih je bil pognal na dražbo in jih potem skoraj zastonj pokupil.

Po njegovi smrti so dediči nadaljevali različno življenje, čeprav so se sčasoma dohodki silno zmanjšali: mnogo preporočenih kmetov je

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Nato pa je skomignila z ramama, kot da si hoče reči: — Čemu? — nakar je ne da bi ustavljala Zoe, odprla vrata, prekoračila hodnik ter vstopila pri svojem možu, ki je sedel sključen za svojo pisalno mizo.

— Pustil si me poklicati, dragi prijatelj? Ali si mi hotel kaj povedati?

Obotavljal se je z odgovorom ter jo pogledal še enkrat, ko je stala pred njim tako lepa in sveža. Skoro ni imel poguma, da izusti to strašno in žalečo besedo. Kdor bi ju mogel sedaj opazovati, njega tako potlačena in njo tako svežo in pogumno, bi se lahko zmotil, kako je razdeljena med obema krivda in nedolžnosti. Konečno pa je premagal svojo slabost ter vprašal z glasom, ki je razodeval vso njegovo srčno tugo:

— Anina, kaj sem ti storil, da me nameravaš zapustiti?

Postala je zelo bleda. Blesk njenih oči je uganil in očesa so se navidez pogreznila v jamice. Stisnila je roko na prsih, ne da bi kaj odgovorila. Pričela se je tresti pred močem, kateremu je povzročila nezmerno gorje in kojega nežni občutek jo je globlje pretresel kot najbolj ostre obtožbe.

— Ali sem te mučil? — je nadaljeval z isto žalostjo, — ali pa sem prekrizal tvojo voljo? Ali te nisem ljubil prav iz svoje duše? Ali sem imel le eno misel, ki ti bi bila tuja? Kaj mi očitaš, Anina, in zakaj ravnaš z menoj kot svojim smrtnim sovražnikom?

Tega ni mogla več prenašati in poslušati. Z obupnim krikom je planila pred nogi ubogega moža, objela njegova kolena ter obležala, jokajoča in ihtea, brez pomoči in nepremično, ne da bi izpregovorila le eno besedico obrambe, kot popolnoma poražena od teže svoje krivde.

Trelaurier jo je pustil nekaj časa molče, nakar se je dotaknil z roko njene lepe glave ter rekel:

— Anina, solze mi ne zadostujejo. Jaz moram imeti odgovor. Ti očitno priznavaš, da so obtožbe, dvignjene proti tebi resnične, a s tem nimam priznanjem se ne morem zadovoljiti. Jaz hočem vedeti, iz kakšnega razloga mi povzročiš takšno bolelost in sramoto. Jaz ne verujem niti prvega, niti drugega in bodi vsled tega tako dobra, da me informiraš o tem. Mogoče gojiš tajno jezo name, o kateri nisem ničesar slutil...

Ne da bi dvignila pogleda je zamrmrala:

— O ne. To si najboljši vseh mož in jaz sem najbolj nesrečna med vsemi ženskami!

— Ti si nesrečna, Anina? — je odgovoril s trpko britkostjo. — Povej mi, kako in zakaj. Jaz ne morem razumeti tega?

— Ti ne moreš razumeti, ker si storil vse, da me osrečiš... Strašno je, da mora biti taka nevaležnost tvoja nagrada...

— Če si na jasnem glede tega, da ravnaš krivično z menoj, zakaj pa delaš potem to stvar?

Vzravnila se je napol ter obrnila proti njemu lice, ki je bilo sicer strašno objokano, a vendar zelo krasno.

— Ah, to ni v moji volji! — je vzkljnila. — Jaz nisem več prosta. Moja volja je ohromljena!

Tedaj pa ga je prijel srč. Zgrabil je Anino za ramena ter jo potegnil k sebi:

— Ti si se torej udala temu lopovu, nesrečnica? — jo je nahrulil z mrkim pogledom ter surovim glasom.

— Ne, ne! — je odvrnila z glasom, ki se ni lagal. — Pripadala pa sem mu, kot da me je imel. In če bi hotel on... Ah, Feliks, jaz sem zapadla neke vrste blaznosti. Jaz se ne poznam več. Pošlji me proč, zavri me, kajti jaz nisem vredna niti tvojega srda! Ne jemlji od mene nikake objube, kajti jaz bi je ne mogla vzdržati. V meni vlada sila, ki me naravnost silji ravnati proti lastni volji. Gnala bi me naravnost v smrt, če bi bila gotova najti smrt, po kateri hrepenim.

Nahajal se je sedaj v stanju ekstaze. S sklenjenima rokama in očmi, ki so žarele od notranjega ognja, je zrla k Trelaurierju. Ta pogled je njega naravnost pretresel. Privrkat je razumel, kako silen je bil občutek, ki je gnal s seboj Anino in kateremu se ni mogla ustavljati. Kljub temu pa ni odložil orožja, kajti sklenil je bil tvegati tudi najskrajnejše, da zmaga v boju za skupno bodočnost.

— Po čem hrepeniš tako iskreno, Anina? — jo je vprašal, ko se je sklonil nad njo.

Slabotno, kot dih, je prišel odgovor na njegova ušesa, kot da se Anina sramuje besede, katere pa itak ni mogla zadržati:

— Ljubezni!

— Ljubezni? — je ponovil z mrkim glasom.

— In ti zamejjavaš Ljubezen z grehom! Anina! Kdo te je pokvaril do tolke mere, da so se ti mogli zmosti čuti? Ali si tako daleč, da stavljaš telesno zadoščenje nad vse dostojanstvo življenja? In za par ur nasladi! Kako izbežno in prazno se mi zdi vse to, če se hočeš odpovedati vsemu, kar ti nudi veselje in varnost? In ali si našla moža, vrednega te žrtve, katero nameravaš doprinesiti? Brez dvoma prekaš vse druge glede zaslug ter je daleko nad vsemi ostalimi po svojih talentih in sposobnostih? Navedi mi ga, da bom lahko našel tvojo zaljubljenost razumljivo, radi katere hočeš žrtvovati mene...

— Saj ga vendar poznaš! — je zašepetala Anina.

— Se pač sramuješ imenovati ga?

— Ne, — je odvrnila ter vrgla glavo nazaj. — To je vicomte Andrej de Preigne.

— Da, zapeljivca po poklicu, eden onih čednih, mladih ljudi, ki nimajo drugega posla, kot zbirati krog sebe ženske kot starostnosti ali silke. On je pri tem boljši kot oni drugi, kajti njegova zbirka ga ne stane nič, temveč mu prinese večkrat celo denarja.

Anina se je stisnala ter vstala.

— Ali se boš tako ponižal, da ga meni nasproti obrekuješ?

— Obrekovati njega! To bi bilo pač težko! Jaz hočem le, da veš, kdo da je, da ne boš na nejasnem glede osebe, kateri hočeš pokloniti svojo naklonjenost. Ti vidiš na njem brez dvoma le vitko postavlo, svetlo glavo ter njegov šik. Da, pravico mu moram storiti, on je v resnici zelo lep človek ter se zna okusno oblačiti. Ne smeš pa ostati v nevednosti, da živi od igre in od žensk. Treba ti je le odpreti ušesa v krajih, v katerih občuješ, in v kratkem času boš o tem dobro informirana. V vsej tvoji okolici je predmet zaničevanja, v kolikor se ga dejanski ne boje. Slabšega slovesa kot je njegov, pač ni mogoče doseči in če bi ne bila družba tako strahopetna, kot je dejanski, bi vsi oni, ki sprejemajo očarljivega mladega moža pri sebi, že davno pokazali vrata ter ga izobčili.

Povešenega pogleda, z nepremičnimi ustnicami in odločnim izrazom je Anina poslušala te besede, očitno trdno odločena, da preneša vse, kot pa popusti.

— Ali razumeš, kaj sem ti rekel prav sedaj? — je vprašal Trelaurier, presenečen in žalosten. — Kaj mi imaš odgovoriti na to?

Zmajala je z glavo v znamenje, da se noče spustiti v nikake prepire.

(Dalje prihodnjic.)

TRAGEDIJA DVEH RUSKIH POLARNIH EKSPEDICIJ

Rusi so organizirali že pred ekspedico ledolomilcev "Krasina" in "Malligina" več samostojnih polarnih ekspedicij, katerih namen je bil doseči severni tečaj. Mnoge so končale tragično. Strašna usoda je zadela zlasti polarno ekspedico poročnika Sedova in malo pozneje tudi ekspedico poročnika Brusilova. Obe ekspediciji sta se vršili tik pred svetovno vojno in njuna tragična usoda je bila v vojni vihrji kmalu pozabljena. Ekspedicio poročnika Brusilova je štela 25 članov, med njimi tudi eno žensko. Trajala je dve leti in vrnila sta se samo dva strahovito sestradana in izmučena udeleženca. V domovino sta se vrnila jeseni leta 1914 in bila sta zelo presenečena, ko sta izvedela, da je ta čas zaplesala skoro vsa Evropa krvav bojni ples. Brusilov je bil inčak ruskega generala Brusilova. Prvotni namen njegove ekspedicije je bil ugotoviti, ali so dani na sibirski obali pogoji za lov v prvi vrsti seveda za ribolov.

Šele sedaj je obdelal pretresljivo tragedijo te ekspedicije nemški strokovnjak prof. dr. Leonid Breitfuss, ki se je sam udeležil neke ruske ekspedice v polarne kraje. Breitfussova knjiga se imenuje: "Tavanje po deželi bele smrti". To so prav za prav zapiski prvega krmarja ekspedice Albanova, ki se pa čitajo kakor napet roman. Grozno tavanje po ledenih pustinja, strohote bele smrti in polarne psihoze je opisal Albanov z izrednim literarnim talentom, ki se je oglašil v njem očitno na povratku, ko je moral pretrpeti strašne muke. Albanov je naletel na povratku na zemlji Franca Jožefa na ladji "St. Foka", na kateri so se vračali nekoliko srečnejši udeleženci pone srečene ekspedice poročnika Sedova.

Ta ekspedicio je zapustila mesto Arhangelsk v juliju 1912 na krovu parne jahte "St. Foka". Prezimovati bi morala na enem najsevernejših otokov zemlje Franca Jožefa. Spomladl leta 1913 se je nameraval Sedov z nekaterimi tovariši napotiti po ledu na severni tečaj, da bi priboril Rusiji prvenstvo v borbi za skrajno severno tečko

French Line V SLOVENIJO Z ABOŽIC (Preko Havre) IZLETI POD POSEBNIM VODSTVOM

Potom French Line preko oceana 6 dneh. VELIKAN ILE de FRANCE

Bo odplul iz New Yorka 6. DECEMBRA ob 10. zvečer

Potnike bo spremlil v Slovenijo ravnatelj našega slovenskega oddelka

FRANCE Bo odplul iz New Yorka 12. DECEMBRA ob 6. zvečer

Potnike bo spremlil v Slovenijo ravnatelj našega slovenskega oddelka

NAJKRAJŠE ŽELEZNIŠKO POTOVANJE

Posebne kabine za drugi in tretji razred z modernimi udobnostmi. BREZPLAČNA PIJAČA IN SLAVNA FRANCOŠKA KUHNJA

Ta dva nagla velikana nudita potnikom vso moderno udobnost, izredno naglico, službo, najboljšo hrano in najboljšo pijačo.

ZDAJ JE ČAS — DA SI ZAJAMČITE PROSTOR

Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri

French Line NEW YORK, N. Y.

19 STATE STREET

naše zemlje. Toda jahta je morala zaradi neugodnega vremena in ledu prezimovati ob severnem delu Nove Zemlje kajti otočja Franca Jožefa, ležečega 500 km blizu severnega tečaja, ni bilo mogoče doseči. Šele jeseni leta 1913 se je Sedov v jahti posrečilo doseči otok Franca Jožefa. Tu je po led zopet zajel jahto in morala je prezimovati. Zaloge premoaga so bile skoro že izčrpane in posadka je morala kuriti z lesenimi deli jahte, v kolikor jih je bilo mogoče pogrešiti. Tudi zaloge živil so se bližale koncu, a poleg tega je začela divjati med moštvom nevarna epidemija. Sedova pa ta neuspeh ni ustrašil. Spomladl leta 1914 se je napolnil z dvema mornarjema proti severnemu tečaju. Toda vsi trije so bili že močno izčrpani in razočarani. Komaj so dosegli Zemljo prestolonaslednika Rudolfa oddaljeno od severnega tečaja 900 km. Tu je Sedov strašnim mukam podlegel. Tovariša sta ga pokopala in zataknila na njegov grob kol kot skromni spomenik junaškemu raziskovalcu polarnih krajev. Napol mrtna sta se vrnila na jahto, ki je kmalu odplula k otoku Northbrook, najjužnejšemu delu otočja Franca Jožefa. Na rtiču Flora omenjenega otoka je zgradil angleški raziskovalec Jackson leta 1896 nekaj lesenih ko-

Kretanje Parnikov Shipping News

16. novembra: Belgina, Cherbourg, Anwerpen, Minnekahda, Plymouth, Boulogne, Sur Mer, New York, Cherbourg, Hamburg

19. novembra: Saturnia, Trst, Stutendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

20. novembra: Berengaria, Cherbourg, Leviathan, Cherbourg, Bremen

21. novembra: Rochambeau, Havre, Dresden, Cherbourg, Bremen

22. novembra: Olympia, Cherbourg, Arabie, Cherbourg, Antwerpen, France, Havre

23. novembra: Citta Grande, Napoli, Genova, Deutschland, Cherbourg, Hamburg

27. novembra: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen

28. novembra: Blumenten, Boulogne Sur Mer, Bremen

29. novembra: Homeric, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Plymouth, Boulogne Sur Mer, Augustus, Napoli, Genova

30. novembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

lib, v katerih je bival nekaj časa s Fridtjofom Nansenom in njegovim tovarišem Johannsom. Sedova ekspedicio se je zanašala na les te naselbine, hoteč kolibe podreti in porabiti za pogon jahte. V teh kolibah sta se začasno naselila Albanov in njegov tovariš, edina rešena člana ekspedice poročnika Brusilova. Albanov je dosegel rtič Flora tik pred prihodom jahte "St. Foka". Z jahto se je potem vrnil ob murmanskim obali v domovino.

Ekspedicio poročnika Brusilova, katere se je udeležil tudi krmar Albanov, je odplula poleti 1912 na parni jahti "Sv. Ana" iz Petrograda. Med posadko je bila tudi žena, ki naj bi namestovala zdravnika, katerega so jemale polarne ekspedice seboj. Bila je Aleksandra Šandova, strežnica, obenem pa slušateljica medicine. Brusilov prav za prav ni hotel doseči severnega tečaja, toda usoda je ravnala z njim slično, kakor leta 1893 s slavnim dr. Nansenom. Nansen je odplul s svojo polarno jadnico "Fram" iz Norveške. Blizu novosibirskih otokov je pa zajel jadnico led in jo gnal proti severu. Tako je dospel precej daleč proti severu in do tečaja je imel samo še 450 km, ko se je led nenadoma obrnil proti zapadu in jadnica se je začela zopet oddaljevati od tečaja. — Dve leti in pol je blodil "Fram" med ledenimi gorami in šele potem je priplul na odprto morje ter se vrnil srečno na Norveško. Ko je dosegla jadnica najsevernejšo točko svoje poti, sta se napotila Nansen in Johansen s sanmi in psi proti severnemu tečaju, kateremu sta se približala nad 350 km. Prisiljena k povratku se pa ni sta mogla vrniti na jadnico, katero je bil led ta čas odnesel daleč proti jugu, temveč sta se napotila po ledu na otok Franca Jožefa, katerega sta srečno dosegla. Tu sta naletela na omenjenega Angleža Jacksona, ki ju je odpeljal s svojo jahto na Norveško.

Brusilov in Albanov sta bila nesrečna in neprostovoljna Nansenova naslednika. Blizu Jamalskega polotoka je led zajel "Sv. Anu" in jo gnal proti severu. 545 dneh je preplula ladja okrog 3000 km. Ko je bila še kakih 800 km od severnega tečaja, jo je krmar Albanov s 14 mornarji zapustil. Ta skupina je bila že sita tavanja po polarnem morju tem bolj, ker je začelo pri manjkavosti kuriva. Ostali del posadke z vodjo ekspedice je bil prepričan, da ga zadene lista usoda kakor Nansenovo jadnico. Toda to se ni zgodilo in "Sv. Anu" ni nihče več videl. Postala je žrtve belih smrti in z njo je pogotnilo polarno morje 10 udeležencev ekspedice, med njimi tudi junaško rusko ženo.

Albanov se je napolnil s svojimi tovariši na smučeh proti otočju Franca Jožefa. Po naporni poti, na kateri je prežala neprestano na nje smrt, sta dosegla rtič Flora na otoku Northbrook samo dva in sicer Albanov in njegov tovariš Konradov. Drugi so spotoma podlegli naporom in boleznim. Na rtiču Flora sta ostala rešena udeleženca Brusilove ekspedice, dokler ju ni osvobodila Sedova ladja "St. Foka".

Mesija 50

Malenosti (Ivan Albrecht) 25

Mladim srem. Zbirka povesti za slovenska mladino 25

Misterija, roman 1.25

Na valovih južnega morja 39

Na različnih polih 40

Notarj nos, humoreska 35

Narod, ki izmira 40

Naša vas, 11. del, 9 povesti 90

Naša leta, trd. vez. 70

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prijilja iz drugih stvarih. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno je prvovrstne brozurnike.

Tudi nedržiavljeni zamorejo potovati v stari kraj za obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecih in 50 se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prošlece osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in on, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vižej se izdajajo samo onim prošlecom, ki imajo predošt v kvotni in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci ispod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci ispod 21. leta onih nedržiavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje. Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK 82 CORTLAND STREET NEW YORK

Pater Kajetan 1.—

Pingvinski otok 60

Povest o sedmih obsežnih 50

Pravica klavira 40

Praviki iz Roza (Albrecht) 25

Praviki zlatar 35

Prihajec, povest 60

Povesti, Berač s stopnjice pri sv. Roku 50

Požigalec 25

Povesti (Kuhar) 90

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisimo.

Ne naročate knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošiljamo poštino prosto

"GLAS NARODA" 216 W. 18. St., New York

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

Table listing various books and their prices, including 'Gresnik Lenard', 'Mimo življenja', 'Cvetke', etc.

Advertisement for 'DOBILI SMO večjo zalogo BLAZNIKOVIH PRATIK' with 'Cena 25c' and 'Cena 50 centov'.

Table listing various books and their prices, including 'Cankar: Grešnik Lenard', 'Jutri (Strug) trd. v. broš.', etc.